

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevka ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Hlačina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Grof Badeni na razpotju.

Odločnosti grof Badeni baš nikdar pokazal ni, da si tudi ga nazivljajo „poljski železni mož“. Stopical je vedno v sredini parlamentarne množice, odjavil se na desno in levo enako vljudo, priliznjeno; opažalo pa se je vendar pri tem, kako je natihoma rad pomižikoval levici, t. j. zastopnikom nemških kričarjev. Tako je hodil ravnodušno naprej — kar stoji na razpotju. Desnica jo zavije navzgor, k blaginji Avstrije, k ravnopravnosti narodov, nemški nacionalci pa silijo v prepad, preko črno-rumenih zatvornic k pruski mamici.

Ako ne že iz splošnega blagra za zastopana prava, prisiljen je bil Badeni vže iz prirojenega čuvstva za lastni obstoj, mahitati jo za desnico. De se je pa k temu težko odločil, da mu je bila trpka ločitev od kulturnih(?) obstrukcionistov, povedal je v na pol vladnemu glasilu „Fremdenblatt-u“.

Da govorimo naravnost: dospeli smo do zelo važne spremembe političnih odnošajev v Avstriji, vzdigniti se ima enkrat neprodorna megla, ki je do sedaj ležala nad Badenijevim parlamentom, iz kojega so se pač slišali razni glasovi, a vedelo se ni, kateremu teh glasov prav za prav Badeni pritrjuje, katerega narodnega zastopnika osrečuje z pohvalnim pogledom. Dasi so postali v zadnjem zasedanju glasi nemške manjšine tako silovito drzni, neznosni, da, vladi naravnost opasni, ni se zamogel „železni mož“ odreči tej stranki, ni hotel izjemno slušati krščansko-slovanske večine, v koji so ga klicali narodni bratje Poljaki in ostali Slovani. Dal se je raji vgnati po silovitosti manjšine ter zasedanje zaključil.

Kakšnih sredstev se je pač nadjal v končno razvozlanje parlamentarnega klopčiča, ne vemo, a istina je, da se mu v celem času počitnic ni porodila ni jedna strokovno odločilna misel, pač pa je slišal dan nan o novih izdajalskih činih, ki jih je provzročila nemška nestrpljiva stranka svojedobnih obstrukcionistov tudi na počitnicah, in to dan na dan hujše, drznejše, prezirajoč državo in njene zakone, psujoč cesarske uradnike in vojake. Kakor mehkočutni oča, ako sliši o porednostih ljubeče dece, ni tudi Badeni v začetku nič všečno bilo, ako se je kdo drznil mu priti tožit o „otročarjih“ čeških Nemcev.

Sčasom pa je vendar le začel spregledovati, da si imenovani „izvanredneži“ dovoljujejo malo presmele burke. Zastonj jim je prigovarjal, naj se gledé ravnopravnosti mirnim potom dogovorijo. Brezvspešno. To ljubko pestovanje jih je storilo prevzetnim, trmastim.

Vedno še v vladnem glasu, pozval jih je k sebi na dogovor, v porazumljenje. A tu so pokazali, da so pač še voljni dobron in privilegije vsprejemati, a za pouk, za popustljivost so — odrasli.

Zdaj še le je Badeni uvidel, kako nehvaležno zalego je toli časa skrbno pital in negoval, a verno njemu in avstrijski vladi udane stranke povsem zanemarjal. Ker pa bi rodila njegova osamljenost očitno njegov propad in rušitev državne uprave, klicati je začel Slované v pomoč. Obljubil jim je resno, da se hoče okleniti v bodoče edino le njihove večine. Da si je pa upal tako dolgo to maločastno komedijo igrati, tolmačiti si je, da mu je rojenemu Slovanu, bila dobro znana popustljivost mehkočutnih, pravico-ljubnih Slovanov; njihova privrženost bila mu

je za vsak skrajni slučaj zajamčena, kar se je tudi sedaj pokazalo.

Malo zmotil se je pa vendarle. Desnica mu je pokazala, da si je tudi ona svoja načela vtrdila, da si nikakor ne šteje v izvanredno odlikovanje, v posebno čast, ako sme pobirati za grofa krompir iz žrjavice. Slovanom in njihovim zaveznikom se je s tem poverjenjem zaupala važna naloga: odobriti državni provizorski proračun, omogočiti podaljšanje pogodbe z Ogersko in več za državo brezpogojno nujnih predlogov. Prevzeli so vsi, kakor zastopniki poedinih narodov veliko odgovornost. Vse to menil jim je Badeni natovoriti, ne da bi on spremenil tudi svoje politične nazore, brez da bi jim zagotovil tudi kojo izpolnitev stavljenih zahtev za težnje poedinih narodov.

Tu pa je trčil ob protivje, na opravičeno jeklenost večine, koja mu kliče: „Daj, da ti i mi damo!“ Vsaka usluga zahteva protiuslugo. Nikakor in nikdar se ne sme večina zadovoljiti, ako se je tudi izrekla vlada, udati se nekaterim zahtevam Čehov, kakor izdane jezikovne naredbe, da hoče poddržaviti češki gimnazij v Opavi, da hoče ustanoviti češko tehniko in češko vseučilišče na Moravskem; dokler ne uvažeje vseh zakonito opravičenih zahtev ostalih zastopnikov, dokler presliši v nebo kričeče nerednosti, nepravčnosti in silovitosti po slovenskih kronvinah, ne poverimo mi nikdar naših poslancev, podpirati takšno vlado.

Hvalevredno moramo omenjati, da so se do sedaj zastopniki večine postavili na nepremakljivi temelj teh tirjatev. Izvoljeni pododsek, ki je dva dni po sestanku z vlado posredoval, zahteval je, naj vsprejme vlada program desnice za svoj lastni, t. j. vladni načrt. Temu se seveda trudi Badeni izogniti, češ, da je vlada vže

LISTEK.

O Raičevi 70letnici.

(Konec.)

Ker je bilo takrat šolsko poslopje tako, da so morali učenci prvega razreda na tleh sedeti, pisati itd., pobrinil se je z vso odločnostjo, da se je v kratkem odstranil ta nedostatek. Kjer bi se imela šola vsled števila otrok razširiti najmanj v trirazrednico, a prostora za to ni bilo, ponudila se je Raiču prilika s tem, da je neki trgovec prišel na boben in akoravno je bilo več kupcev, dosegel je blagi pokojnik, da so občine kupile dotično hišo z vrtnom vred za šolske namene, ako se sedaj stavi na istem vrtu veliko šolsko poslopje, zahvaljevati se imajo Haložani v prvej vrsti pokojnemu B. Raiču. On jim je sprosil tudi vsakodnevno pošto, tedenski sejem, most čez Dravo in še mnogo koristnega, radi tega so Haložani tako rekoč prvi poklicani se hvaležnim pokazati onemu, ki se je mnogokrat ponašal s tem, da je Haložan, ter skrit in pozabljen haloški kot privedel na dan, seznanil ga s širnim svetom.

Po njegovem obilem prizadevanju preišel je okrajni zastop ptujski v narodne roke, kjer si je kot okrajni odbornik mnogo prizadeval, da

se uvede slovenščina za uradni jezik v občinske zastope in je to tudi večinoma dosegel. Vedno in povsod je zahteval, da se uvede slovenščina v urade in v šole, ter to sam storil do skrajne doslednosti in z vso odločnostjo, češ, to nikogar nič ne briga, ako se je on po svojem lastnem, večletnem trudu in na svoje stroške priučil drugim jezikom, naj store tudi drugi isto, da bodo znali občevati z narodom v njegovem jeziku t. j. v jeziku tistega naroda, katerega kruh jedo! Kar je storil sam z jekleno vstrajnostjo, vedno se drže gesla: Rodu pravico! Zahteval je to tudi zlasti od somišljenikov in tovarišev. Domislil si je z okrožnico povabiti svoje tovariše k obljubi, da bi počenši z novim letom uradne matice in uradna pisma sploh pisali v slovenščini. Na okrožnici mu je s svojimi lastnoročnimi podpisi obljubilo 95 (slovom: devetdeset in pet) tovarišev, a v odločilnem času mu je zvestih ostalo še samo pet.

Pokojni škof Stepišnik, zvedevši provzročitelja, javil ga je namestniku Kübecku; ministral je takrat Stremayer. Raič je bil obsojen plačati globo v znesku od 100 gld. in stroški so nanesli 18 gld., kar je imel takoj plačati. Ob enem mu je bilo strogo ukazano, da ima vse matice voditi v nemškem jeziku, sicer bi mu bil v tem doposlan uradnik, ki bi posloval na

njegove stroške. Raič je bil prisiljen vdati se, a navedeni dogodek je v vseh maticah vpisal v cirilici potomcem v večni spomin in v — svarilo. — Pripetilo se mu je, da takrat, kakor večkrat, ni imel drobiža, debeliža pa še manje, kar je pri njegovej obče znanej radodarnosti in gostoljubnosti lahko razumljivo, — prisiljen je bil prodati, in sicer razmeroma jako po ceni, par volov, da plača kazen in stroške. Kadar je pozneje slučajno govorica nanesla na Kübecka, vselej je ironično javil, da ne samo Kübeck (Kühe weg) nego „Ochsen“ tudi! Za časa Taffea je začel ob svojem vse v slovenščini pisati in obveljalo je. Nekdanji ptujski okr. glavar pl. Premierstein, zmislil si nekoč v sosedni leskovški župniji, v nekem jako skritem kraju, kamor je malokdo za lepega vremena mogel, v grdem vže celo ne, in kjer ne živi, kakor se je nek pristen Haložan izrazil, najbrž nobeden ptič, postaviti jednorazredno šolo. K temu so bili povabljeni tudi vsi sosedni kr. šol. sveti in razumeva se, da pokojni Raič tudi. Sklenilo se je soglasno, raje vže obstoječo šolo razširiti in na Raičev predlog imel bi se zapisnik o tem sestaviti vsem v jedino razumljivem slovenskem jeziku. G. okr. glavar, njegov adlatus Rann in drugi se podado v šolo pisat zapisnik, a Raič obišče domačega župnika, ki župnikuje sedaj častno vže par let v Vojniku.

itak izdala svoj program v prestolnem govoru, a na načrte večine je voljna se le toliko ozirati, kolikor se ti strinjajo s prestolnim govorom. Jeli to jamstvo za pridobitev desnice? Po našem presodku je to prava židovska mešetarija. Ako se misli vlada s pomočjo desnice le okoristiti, jo rabiti le za roko, s katero mirno prime nemške modrase, znala bi neljubo obtičati.

Večina ima dolžnosti, odgovornosti in znatni napor, zahtevala bo pa tudi, in zahtevati mora, da dobi dejanska poročila za svoje težnje. Menimo pač, da se da vlada tudi prisiliti, vpoštevati dve tretjini vernih Slovanov k jedni tretjini razposajenih nepokornežev. Dokler tega Badeni uvaževati neče, dokler ne pokaže dejansko svoje resne volje, bil bi narodni greh, enake nakane podpirati. Hočeš, nočeš, bo vlada morala se tega dejstva oprijeti, nikakor pa ne sme svoje občutljivosti, zastran kujanja nekaterih razvajencev Schönerejeve stranke pripoznati ter zbok tega hoditi izjemno nenaravno pot, v lastni propad; sprevideti morala bo i ona in Badeni, da značajnež ne more služiti dvema gospodoma.

Naš program.

III.

Zadnjič smo se izrekli v jedni številki o glavnih točkah našega strogo političnega programa in v drugi smo povdarjali gledé obrta, industrije in trgovine. Danes hočemo še izreči svoje mnenje o našem kmetijsko-gospodarskem programu. Resnica je, kar se večkrat poudarja, da je naša gospodarska neodvisnost podlaga naši politični samostalnosti. Slovenski narod se bode še le tedaj ubranil svojih mnogoštevilnih sovražnikov, ako se bode tudi gospodarsko krepko razvijal in napredoval. V zadnjih letih postaja v naši državi poleg narodnostnih prepričanj socialno vprašanje najvažnejše. Materinščina in kruh, to sta oni dve besedi, ki značita politične borbe naše države. Že to nas sili, da pazljivo proučujemo tudi socialno vprašanje, in da skr bimo za gmotno blagostanje našega naroda.

Velika večina našega naroda pripada kmet-skemu stanu. Iz tega sledi, da moramo vse storiti, da izboljšamo stanje našega kmeta. Od vlade predlagane kmetijske zadruge utegnile bi koristiti našemu kmetu, ako bode je vlada gmotno podpirala in če bodo urejene tako, da bodo Slovenci sami odločevali o svojih zadevah. Ako pa dobijo te zadruge tako uredbo, da bodo pri njih gospodovali spet naši narodni nasprotniki, za nas ne bodo imele drugega pomena, kakor da bodo spet služile ponemčevanju. Najbolje tlači našega kmeta gotovo inozemska konkurenca. Naš kmet svojih pridelkov ne more spraviti za primerno ceno v denar. Da se tuja konkurenca, kolikor mogoče odverne, za to se moramo pobriniti, kadar se sklepajo trgovinske

pogodbe s tujimi državami. Tudi pogodba z Ogersko je tukaj prevažnega pomena.

Revščine našega kmeta je kriva mnogo tudi njegova nevednost. Njemu manjka splošne in strokovne izobrazbenosti. Naše ljudske šole so mnogokrat nedostatne, prenapolnjene in ne dosegajo svojega cilja. Želeti bi bilo, da se na ljudskih šolah na deželi poučuje tudi kmetijstvo. Umestne bi bile morda nedeljske šole za odraslo mladino, v katerih naj bi se poučevalo v kmetijstvu. Vlada in kmetijske družbe naj bi dajale kmetom, ki uzorno uredijo svojo kmetijo, nagrade, in njih tudi z raznimi odlikovanji vzpodbujale k razumnemu kmetijstvu. Samo navadne kmetijske razstave ne koristijo mnogo, ker naš kmet nima dovolj denarja in časa, da bi potoval na daljne razstave, iste dalje časa proučeval, in se jih udeleževal.

Povsod se slišijo pritožbe o pomanjkanju kmetijskih delavcev, v mestih je pa spet pomanjkanje dela. Ako bi se kmetijski delavci zavarovali za starost in za onemoglost, bi se utegnili število kmetijskih delavcev pomnožiti. Zavarovanje pa bi kmetovalcu seveda ne smelo naložiti novih bremen.

Zadruge so nam v podobi posojilnic na gospodarskem polju že mnogo koristile. Žalibog, da smo ostali pri posojilnicah in da zadrugištva nismo bolje razvili. Mi bi morali posnemati Čehe in zadrugištvo razširiti na vse gospodarske stroke. Mi bi se morali zadrugištva tem bolje poprijeti, ker nam manjka kapitalistov, v zadrugah pa se zbira kapital iz mnogoštevilnih in čisto neznanih virov. Zlasti so pri nas do zdaj še skoraj neznane kmetijske zadruge. Vlada bi morala snovanje takih zadrug na vse mogoče načine podpirati, oprostiti je davka, jim brezplačno dajati potrebne stroje, ali pa jim stroje in denar posojevati pod jako ugodnimi pogoji, dati jim brezplačno učitelje, ki bi pomagali s svojimi nasveti pri snovanju, urejevanju in poslovanju zadrug.

Mnogo ovirajo naš gospodarski napredek naše nepopolne in deloma drage železnice. Potegujmo se za to, da bodo vse železnice, ki tečejo po slovenski zemlji, imele v Ljubljani nekako središče. Vse slovenske pokrajine bi morale biti zvezane z Ljubljano. V zadnjem času smo v tem oziru nekoliko napredovali. Kmalu bodo od 6 strani v Ljubljano prihajali železniški blaponi. Vendar je to še le začetek. Savinjska dolina še ni zvezana s Kamnikom, Gorica še ne z Ljubljano, dolenske železnice bi se morale nadaljevati na Hrvaško in v Bosno. Nujno potrebna bi bila ožja železniška zveza slovenskega središča s Koroško. Zavoljo tega se morajo vsi slovenski poslanci z vso odločnostjo potegniti za železniško zvezo s Trstom čez Celovec-Skofjeloško Divačo. Za nas ta proga ni samo gospodarsko, ampak tudi narodno važna.

Ker se bodo po našem mnenju na vseslovenskem shodu morala razpravljati tudi gospodarska vprašanja, in načrtati tudi naš gospodarski program, naj bi se pripravljajni odbori marljivo bavili tudi s temi vprašanji.

Več oči več vidi.

Nemška domišljavost.

Med tistih 8 milijonov avstrijskih Nemcev, ki kažejo zdaj vladi zobé, nam Slovencem pa žugajo s pestmi, šteje se tudi okolu 6 tisoč kranjskih Nemcev in nemškutarjev, kojih številce in politični talenti so sicer neznatni, ki pa posnemajo vse, kar vidijo počenjati nemštvo v drugih kronovinah. Zadnji čas postali so tudi razposajeni — ker so se mej nami že vsega preobjeli, kakor — Italijani v Primorju.

Odkar je avstrijska vlada izdala svojo slabo stran, da se namreč tega, deloma pristnega, deloma pa ponarejenega nemštva boji, boji židovsko-nemškega kapitalizma in pouličnega razsajanja, od tedaj postalo je to avstrijsko nemštvo nad vse meje drzno, ker vidi, da ima ta njegova drznost večidel povsod zaželjene uspehe. . . .

Ali bi bilo — prašamo le, — ali bi bilo drugače mogoče, da se iz moralno gnjilega ter politično razdrapanega človeka, kakršen je kak Jurij Schönerer, porodi v Avstriji politik, ki ima naenkrat skoro vso nemško-nacionalno in liberalno množico za seboj, na svoji vrvi in pod — svojo komando, množico, ki se je že preobjela vseh političnih pravic v državi.

Vlada je z razkritjem te svoje slabe strani pred avstrijskim privilegiranim nemštvom vzgojila si politično razposajeno druhal, ki je vrgla svojo kulturo v kot in pograbila iz cestnega jarka gorjačo, s katero hoče otepati zdaj okolu sebe, po vladi in ostalih narodih v Avstriji. — Med tiste 8 milijone Nemcev spada tudi okolu 6000 kranjskih Nemcev in nemškutarjev. Povsod jih je najti, kjer se psujejo in izzivajo Slovenci in v obče avstrijski Slovani. Kolikršno je njih število, tolika je njih drznost in brezozirnost. Kdo jih moti? — Morda vlada? Ali kranjski Slovenci? — Kaj šel! Še podpiramo jih!

Pod Taaffejem in Winklerjem seveda niso imeli toliko duška; kakor hitro pa je prišel v deželo baron Hein, so si že pričeli mencati roke! . . .

Dež. predsedniku Winklerju je bil dal grof Taaffe instrukcijo: „Studieren Sie die Verhältnisse von Krain und richten Sie sich darnach“. Pravijo da je dobil tako navodilo za politično vodstvo na Kranjskem tudi baron Hein. Ali dočim je kranjsko nemštvo pod Winklerjem uživalo svoje politične pravice, ki mu gredó, pretirane zahteve pa jim je isti odbijal, deležni so ti nemški „6 tisočaki“ pod Heinom vseh pravic in vseh dobrot, ki jim gredo in ne gredo, in zato imamo opraviti kranjski Slovenci danes že z

Čez nekaj časa opozori Raič domačega župnika, naj gre gledat, kako sestavljajo dotični zapisnik, rekši, da nima nič kaj posebnega zaupanja do političnih uradnikov in istinito ni se varal. Zapisnik bil je pisan v nemščini in v ravno nasprotnem smislu, kakor je zahteval soglasno storjen sklep. Nobeden ud ga ni hotel podpisati in g. okr. glavar je odjadril v Ptuj, brez da bi dosegel tako srčno zaželjen cilj. Raič razjarjen po tem nezasiškanem dogodku, pritoži se nad okr. glavarjem v ostrem pismu na višje mesto, izrazivši se med drugim, da ako bode se od strani g. okr. oblastnjak proti slovenskemu narodu postopalo tako nasilno in protizakonito, bode slovenski narod od svojih poslancev zahteval, da ne dovolijo državi več nobenega vojaka in nikakoršnih davkov. Vsled tega k mariborskemu c. kr. okrajnemu glavarstvu poklican, vprašali so ga samo, jeli on pisec omenjene pritožbe. Raič pritrdi in je bil kaznovan za 40 gld. Razžalosten, da se ni smel zagovarjati, zakaj je to storil, razlil se mu je med vožnjo domov žolč ter se je ob enem močno prehladil. Na to je silno nevarno zbolel in največ se je zahvaliti gosp. Antonu Gregorecu, praktičnemu zdravniku pri Sv. Marjeti na Ptujskem polju, da je zopet okreval, a popolnem ozdravel ni nikoli več. Ta pripetljaj je med drugim tudi vzrok njegove pre-

rane smrti. Še jeden slučaj kot dokaz njegovega odločnega in vzornega narodnjaštva. Vže parkrat omenjeni bivši okrajni glavar ptujski pošiljal mu je kot načelniku kraj. šol. sveta pismo z zavikom, na katerem je bil nemški naslov. Raič ga parkrat vrne s pripomnjo: „Nazaj! Ne razume. Raič“. Okr. glavar dostavi siloma Raiču po svojem beriču pismo z dostavkom, da ga okr. šol. svet kaznuje radi zoperstavljenja za 10 gld. Ker je bil Raič takrat vže ud okr. šol. sveta, povprašuje, dospevši k seji, svoje tovariše v okr. šol. svetu, kateri je bil takrat zraven, ko ga je okr. šol. svet kaznoval za 10 gld. Ker se mu izrazijo vsi nikovno, vpraša Raič, če je morebiti g. okr. glavar sam vže tudi okr. šol. svet? Pri razpravi o tem predmetu je bil Raič oproščen kazni, a okrajni glavar moralno poražen. — Raič kot ud okrajnega šol. sveta je deloval vedno odločno in nepristransko za povzdigo narodnega šolstva, ugled in zboljšanje gmotnega stanja učiteljskemu stanu. Za narodno šolstvo je bil tako vnet, da je večkrat z vso navdušenostjo vskliknil: „Dajte mi šolo v roke in upam si gibati ves svet!“

Pri sejah okr. šol. sveta je vedno zagovarjal učitelje in se potegoval za nje. Nek učitelj blizu Ptuja je bil tožen, da je nekega otroka, igravšega se med njegovim poukom s katekiz-

mom, pokaral in tudi kaznoval. Raič, akoravno je bil dotični učitelj nasprotnega mnenja glede narodnosti in tudi o Raiču večkrat porogljivo govoril, potegnil se je v seji zanj, češ, ali bi morda bilo kakemu vestno delujočemu katehetu všeč, ako bi se kak učenec med njegovim poukom pečal s kako drugo rečjo? Zmagal je Raič in dotičnik je bil oproščen vseh sitnostij.

Pripetilo se je, da g. okr. šol. nadzornik ni mogel marsiktere učiteljske moči priporočati radi neugodnih vspehov pri pouku za pridobitev starostnih doklad. Raič se je potegnil zanje, češ, ako vže radi družega ne zaslužijo starostnih doklad, tako vže zaradi tega, ker se morajo nepotrebno in protizakonito mučiti s poučevanjem v drugem dež. jeziku in zmagal je, ter marsikateremu revežu olajšal njegov neznošni stan. Med temi učitelji je bil tudi jeden, služivši v njegovem šolskem okolišču — sedaj vže umirovljen — kateri je Raiča pri višjih oblastnjah črnil tudi pismeno, kot veleizdajico, rusofila, panslavista itd., in Raič mu je iz same hvaležnosti spravil še sina v latinsko šolo, ga z vsem potrebnim oskrboval, tako, da očeta ni nič stalo. Žal je bilo Raiču nadarjenega dečka, da je vže v šesti šoli umrl. Redek slučaj zapovedi Gospodove: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!“ — Raičevo rodoljubje je bilo — smelo

dvema rodivšima se strankama: mlajšo, nemško-nacionalno, katera stoji pod komando realčnega profesorja dr. J. Binderja in staro, nemškutarsko-liberalno, obsegajočo konstitucionalno društvo, katero vodi baron Schwegel in v njega odsodnosti, dr. Schaffer. V prvi veje radikalni nemški duh, v drugej so zastopani zmernejši elementi.

Baron Hein varuje skrbno to kranjsko nemštvo. On skrbi, da uživajo ti Nemci vse politične pravice in svobode v najvišji meri, in ker ima baron Hein vladno moč v rokah, se tem Nemcem in nemškutarjem kranjskim nikoli kak las ne skrivi. Deželni odbor, zbor, deželni šolski svet i. dr. povsod se šopiri nemška oholost in Bog vé, da bi se še bolj šopirila, ako bi Slovenci s svojo narodno zavestjo in odločnostjo zadnji čas ne bili na straži. . . . Ali še smo premalo previdni in premeteni napram tej politični stranki! Pa tudi odveč popustljivi. Zaradi tega so kranjski Nemci dobili že preveliko moč v nas in vzrasel jim je greben do skrajnega vršička. Pogum jim rase od dné do dné in ker imajo dovolj opore od vlade in od zunaj, postajajo že neznosni in izzivajoči, kar dokazuje drznost, s katero so določili sklicati občni zbor „Südmärkischer Sängerbund-a“ v Ljubljano.

Da bi se jim to posrečilo, dvomimo, tudi jim ne svetujemo priti v slovensko Ljubljano, ali svetujemo jim tudi priti z vso ponižnostjo in se tu ravno tako ponižno obnašati, kajti tudi pri nas se mora uveljaviti zdaj: Klin s klinom.

Če bomo Slovenci temu in takemu izzivajočemu obnašanju razvajenega nemštva še kaj časa popustljivo, hladno ali roke križem držeč nasproti stali in se vsakemu takemu samooblastnemu rogoviljenju zdaj ne upremo, rodilo bo to za nas slabe posledice, se nad nami kmalu maščevalo, in vlada bo rekla: Saj ste z razmerami in svojo usodo zadovoljni! — Kranjski Nemci morajo biti prvi, katerim bomo Slovenci zaprli sapo!

Zatorej, Slovenci kranjski, in vsi vi sosedje naši: Organizujmo se povsod v trdno, neizprošno politično falango, ter pričnimo boj na vseh črtah zoper nasprotnika Nemca in Italijana in če treba tudi odločen boj zoper — vlado. Za svoje narodne pravice bodimo neizprosni in ne dajmo si jih kratiti nikjer in nikoli in tudi tam ne, kjer smo — v manjšini. Pri tem pa naj nas spremlja zavest, da nas je Slovanov v Avstriji 21 milijonov!

— e —

Celjske novice.

(Zanimiva razsodba glede volilne pravice v mestni skupini.) Mnogo kmetskih posestnikov ima tudi v kakem trgu ali mestu, katero voli v mestni skupini, kako posestvo ali hišo, od katere plačujejo nad 5 gld. davka. Vpraša se sedaj, kje volijo taki posestniki, ali v kmetijski skupini, ali v mestni skupini? Pri zadnji volitvi v državni zbor so v Celju pustili voliti z nem-

ško stranko take posestnike iz kmetskih občin; slovenske kmetске posestnike pa so n. pr. na Vranskem, Laškem, v Šoštanju itd. izbrisali iz mestne skupine, ter tako vzeli narodni stranki lepo številce glasov. — Da se ta reč enkrat za vselej dožene, da se ne bode merilo zanaprej drugače za Nemce, in drugače za Slovence, vložil je g. dr. Ivan Dečko v Celju za Mihaela Tajnika iz Družmirja, Janeza Hliša, Martina Pušovnika, Jurja Stropnika, katere je namestništvo dalo iz volilnega imenika trga šoštanjkega izbrisati, pritožbo na državno sodišče na Dunaju. Državno sodišče je pritožbi ugodilo, ter z razsodbo od 7. julija 1897, št. 210, izreklo, da je namestništvo z izbrisanjem Mihaela Tajnika, Janeza Hliša, Martina Pušovnika, Jurja Stropnika volilno pravico kršilo, to je, državno sodišče je izreklo, da imajo taki kmetski posestniki, če tudi stanujejo v kaki kmetijski občini, volilno pravico (za deželni in državni zbor) edino le v mestni skupini.

(Šolstvo v celjskem okraju) prav lepo napreduje. V celém okraju je sedaj 24 javnih in 2 zasebni ljudski šoli s pravico javnosti. Izmed teh je 6 enorazrednic, 7 dvorazrednic, 5 trirazrednic, 5 štirirazrednic, 2 štirirazrednici z 1 paralelko in 1 petrazrednica, skupaj toraj 70 razredov. V njih podučuje 20 nadučiteljev, 24 definitivnih učiteljev, 16 def. podučiteljev, 8 prov. podučiteljev in 1 župnik (46 je učiteljev, 24 pa učiteljic). Vseh za šolo godnih otrok je 6.283 (3231 dečkov, 3052 deklic), šolo pa jih obiskuje 5387 (2679 dečkov, 2708 deklic), toraj pride povprečno 77 otrok na 1 učitelja. Ženska ročna dela učijo se na 14 šolah po za to izprašanih učiteljicah. Malo ne vse šole imajo tudi bolj ali manj (nekatero celo izgledno) negovane šolske vrte. Občni učni uspehi so na 4 šolah izvrstni, na 10 prav dobri, na 11 dobri in le na 1 samo zadostni. V šolarskih knjižnicah bilo je to leto 2898 knjig, izposodilo pa se jih je 6141. Le dve šoli sta brez knjižnice, kar ni ravno častno niti za dotični krajni šolski svet, niti za dotično učitelstvo; ravno tako malo častno pa je, da ima neka večrazrednica okoli 300 knjig v šolarski knjižnici, a izposodilo se jih v vsem letu ni niti sto. Krajni šol. svet je toraj v tem kraju popolnoma storil svojo dolžnost, a kaj naj moremo o dotičnem učitelstvu?! Nasprotno pa ima neka večrazrednica v svoji šol. knjižnici 200 knjig, izposodilo pa se jih je 1200! Zakaj bi ne bilo povsod tako? Upamo, da bo navodilo, katero izda okrajni šolski svet spravilo to zadevo v boljši tir ter, da bo učitelstvo samo bolj in bolj spoznalo veliki vzgojevalni pomen primernega berila. — Delovanje učitelstva tega okraja osredotočeno je v „Učiteljskem društvu za celjski in laški okraj“. Tu se učitelstvo tega okraja medsebojno podučuje in spodbuja k vstrajnemu delu, tu se branijo stanovske koristi in

prid šole. Človek bi mislil, da je pač vsak učitelj ud tega prelepega in prekoristnega društva. A temu ni tako! Celih 22 učiteljev ali učiteljic noče se pridružiti drugim tovarišem. Nekateri menda mislijo, da so že itak preveč učen, nekaterim pa menda smrdi slovenščina, katera vlada v društvu. Žal, da moremo med one, kateri se društva dosledno izogibljejo šteti tudi dozdevnega duševnega voditelja učiteljev g. c. kr. okrajnega šolskega nadzornika! — Žalostno pa resnično!

(Vojaške vaje v celjskem okolišu.) V četrtek zapustila so zadnja krdela naše mesto ter se podala proti Velenju, ker bodo v petek in soboto zaključne velike vaje, na kar odidejo posamezni polki v svoje garnizije, oziroma dosluženci na trajen dopust. Ves čas tukajšnjega bivanja vedli so se vojaki po vsem častno in dostojno, v sešebno prijaznem spominu nam ostanejo kranjski in spodnje-štajerski sinovi, ki so v narodnih gostilnah s svojem navdušenem petjem in splošno živahnostjo zavzemali naše zanimanje, a tudi ljudstvo si je prizadevalo po možnosti vojaškim potrebam vstrezati ter jim vsaj nekoliko olajšati službeno napornost. Mejsesojni hvaležni spomin ostaja na obeh straneh.

(Dobitki pri srečkanju) efektne loterije dne 26. decembra 1897. Vsled odloka c. kr. fin. ministerstva z dne 21. decembra 1896, št. 63.912, je srečkanje preloženo na ta dan zato, ker je bilo lani še malo srečk razprodanih. Dobitki: 1. Konj z opravo in s pol pokrito kočijo vred; 1000 kron vrednosti. 2. Sobna oprava, 300 kron vrednosti. 3. Valvazor, štirje lepo vezani zvezki, 200 kron vrednosti. 4. Polovnjak vina, 100 kron vrednosti. 5. Brana za travnike, 50 kron vrednosti. 6. Tele, 40 kron vrednosti. 7. Vedro starega vina, 30 kron vrednosti. 8.—12. Slomšek, Zadnja večerja, žepna ura, dve mizni opravi, a 20 kron vrednosti. 13.—24. Stenska ura, dežnik, platno, samokres, viseča svetilnica, miza, par svečnikov, par čevljev, umivalnik, stojalo za obleko, brušena steklenica z garnituro, service za kavo, a 10—16 kron vrednosti. 25.—100. Reči a 4—6 kron vrednosti. 101.—300. Reči a 2 kron vrednosti. 301.—500. Reči različne vrednosti. Srečkanje se bo vršilo v sejini dvorani „Narodnega doma“. Zaradi dobrodelnega namena se obračamo do vseh blagih rojakov in jih najljubnejše prosimo, da obdržijo poslano jim srečke, ter jih po možnosti tudi med druge razpečajo. Odbor za kat. podp. društvo v Celji.

(Če zmanjka Celjanom domače zabave) vedo si je poiskati v kronikah pruske države. Ker je od 1. pa zopet do 1. aprila, na kateri dan hodijo redno svoja zijala nad gologlavim Bismarckom past ter svoje izvanavstrijsko navdušenje izražati, vendar predolga doba, sklenili so v svoji opičasti naravi zopet enkrat druge Nemce posnemati. Tako so proslavljali dne 2. t. m. takozvano „Sedanfeier“ t. j. spominski dan, da

javim — brezprimerno. Z mladeniško navdušenostjo je iz dna svoje duše ljubil neomahljivo, neustrašeno in vstrajno svoj rod do zadnjega zdihljeja svojega. Radosti se mu je zaiskrilo oko in tudi zasolžilo, ko je zvedel, če tudi le o majhnem narodovem napredku in nič ga ni moglo bolje razžalostiti, kot kak narodov poraz. Svojo ljubezen in iskreno navdušenost za narodovo duševno in gmotno blagostanje ter boljšo bodočnost njegovo, je pokazal pri vsakej najmanjši priliki. Sam in mnogokrat na lastne stroške je prirejeval na različnih krajih in raznovrstne svečanosti, da mu je le bilo mogoče prosti narod poučevati ter ga z vso svojo veliko govorniško silo vnemati za vse lepo, blago in vzvišeno. Njegovo rodoljubje bilo je brezmejno, žrtvoval se je ves in popolnem duševno in telesno za toli ljubljani mu narod slovenski. Zjedinenje Slovenije in vsaj duševno zjedinenje vseslovanstva bilo mu je pri vsem njegovem dejanji in nehanji najvzvišenejši smoter. Mislili so tedaj rodoljubi slovensko-štajerski, da bi ne mogli nepozabnemu Hermannu postaviti boljšega naslednika, nego Raiča. A žal! hudo so se varali. Raič je bil preobčutljivega, prenežnega srca, da bi bil mogel, akoravno po telesu orjak, prenašati dunajsko židovsko popačenost, tudi vpoaže nemškega jezika se je odvadil; ni čudo a

vendar čudno, njegovi lastni in najboljši prijatelji, da ves narod je nakopal jedemu svojih največjih dobrotnikov toliko prezgodnjo smrt. On sam je čutil to, pisavši mi na čestitko, poslano mu po izvolitvi državnim poslancem sledeče:

Preblagi mi prijatelj!

Presrčna Vam bodi zahvalnost za dotično čestitko; slovenski narod, katerega bolje ljubim, nego-li, zaslučuje, ne bi mi bil mogel neugodnejšega bremena naprtiti na moje stare dni. Haložan — pa bečki židovi, kako se to sklada! Prof. Miklošič, zvedevši o tej nespretnosti, rekel je: „ich bedauere einen jeden, der da hinein kommt“. Na zdravje! In dr. Vošnjak vedno ponavlja „naj vrag vse vzame!“ namreč v Beču. Jaz se nisem ponujal, nego narod me je primoral v ta jarem, naj se torej tudi skrbi, da se stvar dično zvrši. Poslednji dopis iz Olimpa v „Brencljnu“ bi slovenskemu razumništvu priporočal na čitanje; ondí se ponavlja bridka istina samo lecam se, ako dospejem v Beč — ka me ne bo domov več. Sicer bodi si tako ali onako, kdor reče a, mora reči b“

Blagi pokojnik je slutil, kaj mu bodo povzročili dunajski „čifuti“. Njegovo preobčutljivo srce se ni skladalo z mislimi in govori krutih zatiralcev vseh narodovih pravic. Vsled svoje preobčutljivosti zbolil Raič prav opasno na Du-

naji. Ljubljanski rodoljubi zvedevši novico, da ga hočejo otrovati neki zlobneži, pohiteli so ponj ter dovedli ga v belo Ljubljano. A dnevi so mu bili odsojeni. Dne 6. junija 1886. leta izdihne svojo blago dušo on, ki je nosil ves čas svojega zavedanja neusahljivo ljubezen do svojega naroda v sebi. Zatemnil se je obraz Sloveniji, zvedevši o smrti jednega svojih najpožrtvovalnejših sinov. Njegov veliki duh naj nas vse krepi k navdušenemu in vstrajnemu delovanju za blagobit milega nam naroda; nad zvezdami naj prosi za tlačenje in sedaj nejedine Slovence, da bomo vsaj v požrtvovalnosti do milega nam naroda jedini. Ohranimo mu slaven in hvaležen spomin!!!

Tolikemu dobrotniku narodovemu dostojalo bi se pa tudi, da se mu narod ne pokaže hvaležnega samo s tem, da posnema njegovo delovanje, nego tudi, da na primeren način proslavi onega, kateri je v svojem življenju porabljal vsako najmanjšo priliko, da proslavi narodove dobrotnike. Umestno bi bilo, da se mu ali na njegovem rojstnem domu, ali pri Sv. Barbari v Haložah vzida ali postavi primeren spomenik v zvezi z dostojno slavnostjo. To bi posešno priporočal, da vzame v pesti preblagorodni g. dr. Ivan Gršak, c. kr. bilježnik v Ormoži, kot Raičev bivši najljubši prijatelj. Slovenci, osobito štajerski vzdramite se!!!

so se svojedobno Prusi in Francozje pri Sedanu pošteno klestili. Vsak razsoden človek prašal bo pač: „Mihec, kaj pa tebe srbi, ako se je svoječasno mej tujimi državami kaj prigodilo?“ Tudi Celjani niso vedeli, zakaj so prav za prav ta večer tako neusmiljeno tulili, a zabava je bila in dosta piva, tedaj se da pač tudi prusko navdušeno govoričenje nekojih prvakov slušati, kojih grešno truplo se v Avstriji potika in pita, duša pa jim plahota po tevtonskih gajih na Pruskem. Malo bi ugovarjali, ako nevesče in zapeljano meščanstvo kaj tacega ugaja, a vsak se bo zgražal, ako sliši, da je bil pravi prireditelj in glavni proslavitelj pruskih zmag c. kr. profesor, tedaj avstrijski uradnik. Mi bi svetovali Poinmerju, naj se rajši pripravlja in izobražuje za svoj poklic, da ne bo zastonj užival državni kruh. Osobito so vsi, ta dan v Celju prisotni častniki bridko obsojali ta izdajalski, napram svoji lastni državi nehvaležni čin. Doživeti še znamo, da se bo v Celju javno proslavljala dan bitke pri Kraljevemgradu in drugih osodepolnih spominov, ako jim avstrijska vlada ne uklone tilnika!

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške vesti.) Veleč. g. Matej Sleko-vec, župnik pri Sv. Marku nižje Ptujke imenovan je knezoškofijskim duhovnim svetovalcem. Odklikovani gospod znan je našim slovenskim čitateljem po svoji neumorni preiskavi slovenske zgodovine, sosebno iz turške dobe. Mnogo teh spisov priobčila je družba sv. Mohorja. Istočasno odpovedal se je omenjeni gospod podeljeni mu župniji pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Ta župnija je znova razpisana do 12. oktobra t. l.

(Župniski izpit) napravili so v Mariboru pretečeni teden naslednji č. gg. kaplani: Anton Rančigaj, vikar v Celju, Jožef Gunčer, kaplan v Žalcu, Franc Kocpek pri Sv. Barbari v Halozah, Jurij Šelih pri Novi cerkvi, Alojz Šuta v Sevnici in Jernej Vurkelc iz Gornjega grada.

(Imenovanje.) Poljedelski minister imenoval je orožniškega nadstražmeštra v Konjicah, g. Tomaža Možgana, kancelistom pri rudniškem uradu v Celju.

(Razpisana služba.) Mesto kancelista oddati je pri okr. sodišču v Ormožu, oziroma pri kakem drugem okr. sodišču na Štajerskem. Prošnje je vlagati do 23. septembra t. l. predsedništvu okrožnega sodišča v Celju.

(Spremen učiteljskih plačilnih razredov.) Deželni šolski svet je z deželnim odborom vsprejel predlog dež. zbora od 2. sušca t. l., da se imajo naslednje jednorazredne šole z 1. januarjem 1897 uvrstiti iz III. v II. plač. red, kakor: v Gornji Ponikvi, v Podgorji pri Sevnici, pri Sv. Antonu na Pohorju, v Gornji Rečici ter petrazredna šola v Radgoni.

(Premeščenje gimnazijskega osobja.) Naučni minister je premestil profesorja E. Gugela od realke v Češki Lipi na mariborski gimnazij, a suplenta F. Vaupotisch premeščen je iz Gradca v Celovec.

(V semenišče v Mariboru) vsprejeli so letos naslednje dijake: Bezjak Franc od Sv. Urbana pri Ptui, Čuš Franc od Sv. Marjete nižje Ptujke, Dobnik Srečko od Sv. Florjana v Doliču, Glonar Jožef od Sv. Barbare pri Vurbergu, Golob Miha iz Šoštanja, Goričar Anton od Sv. Tomaža pri Vel. Nedelji, Hebar Anton od Vel. Nedelje, Kozjek Jakob od Sv. Lovrenca nad Mariborom, Lapuh Janez iz Brežic, Močnik Franc iz Negove, Pirnat Jožef od Sv. Martina pri Slov. Gradcu, Podpečan Jernej iz Galicije, Ratej Friderik iz Žiž, Schlander Anton iz Gornjegograda, Sevnik Leopold iz Vranskega, Turnšek Viktor iz Nazarjev, Venta Jakob od Sv. Marjete pri Ptui, Vrečko Friderik iz Št. Ilje pri Turjaku, Wurzer Jožef od Sv. Petra pri Radgoni in Zorjan Matija iz Središča.

(„Kmetsko bralno društvo v Grižah“) priredi dne 12. septembra 1897 tombolo in veselico v prostorih gostilne g. J. Pikl v Grižah. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Nova nezgoda za poljedelce.) V Savinjski dolini prikazal se je na koruzi nek črv, kateri se zajé v steblo pod cvetom ter razjeda po

mozgu naprej do korenin. Cvetje napadenim rastlinam omahne ter se posuši. Do sedaj je mnenje, da se je ta zajedalec prenesel s hmelja. Pomoči bi se najbrž dalo, da se vsako steblo z velim cvetom nad klasom odreže ter ž njive spravi še predno prileze črv globlje. V jeseni trebalo bo koruzne korenine populiti in zažgati.

(Uradna učiteljska konferencija za gornjegrajski in vranski okraj) bila je dne 4. t. m. v Mozirju. O tej konferenciji prihodnjič natančneje poročilo. Nekaj učiteljev turistov šlo je isti dan proti večeru na Goličko planino ter prenočilo v Mozirski koči „Slov. pl. društva“.

(Krajni šolski svet v Gornjemgradu) je kupil tri slike vladike-pedagoga A. M. Slomškega, ter je dal na primernih prostorih šolskih sob obesiti. Vsak, ki pozna vzgojno delovanje prvega slovenskega pedagoga gotovo z veseljem odobrava to početje. Pač vredno posnevanja.

(Iz Gornjegrada.) Pred kratkim bil je agent tvrdke Traun in Stiger v Gornjemgradu, ter tam ponujal trgovcem blago v nakup. A ti so ga zavrnili, češ, Celjani Posilincemci nas vselej in povsod zaničujejo, a naš denar bi pa vendar radi imeli. — Agent je odišel z dolgim nosom. Slava zavednim narodnim gornjegrajskim trgovcem! Slovenci, posnemajte jih ter ne podpirajte znanih kričačev.

(V Ljubnem) vršiti se ima kmalu razstava goveje živine za gornjo Savinjsko dolino.

(Iz „Hude luknje.“) Običajne tri veselice v „Hudi luknji“ so se letos vršile v obče prav povoljno; a bile bi se obnesle še sijajnejše, ko bi vreme — posebno pri zadnji veselici, ne bilo zadrževalo gostov. A vkljub manjemu številu vdeležencev izraziti se moramo o zadnji veselici pohvalno. Ob dveh prihajali so že gostje ter pričakovali obljubljene godbe in petja. Prišla je tretja, četrta ura — a gostje čakajo zastonj. — Prišli so izurjeni pevci Gornje šaleške doline, ki so vsako leto pokazali preciznost in pridnost, s kojo so se udeleževali vaj. Čast gospodičnam pevkam in gg. pevcem, pred vsem pa g. Korunu, ki se toliko trudi s pevskim zborom, čeravno ima toliko dela s svojimi študijami. — Nakrat pričela se je živahnost. Popievalo se je, in mladina seveda brž na noge, ples je razdražil živce ter podal zbrane družbi živahno lice. Še le na večer so se začeli razhajati gostje. Kar človeka posebno veseli je pa to, da so se posebno kmetje udeležili v posebno veliki meri te veselice. Tako je prav! Zakaj si bi ne privoščil malo razvedrila, ko je opravil čez teden zvesto svojo nalogo, vsaj v nedeljo. To je tudi dokaz, da naši kmetje vedo, kakšen pomen imajo te veselice. — Tu ne poznamo razločka med sloji, ter naj vlada bratska razumnost! — A pred vsem zasluži čast g. Vivoda, ki se vedno pokaže res „mož jeklen“, ki se ne boji nikakih stroškov, da le zadovolji goste. — Opozorili bi samo g. Vivoda, da skrbi za suhoto vsaj pri vходу, ker je tam prostor največji in najpripravnější za petje in godbo. Par desek ob strop in stvar je pri kraju — Še nekaj! Prav grda napaka pri nas Slovincih je, da prihajajo gostje za uro pozneje, kakor je začetek veselice napovedan. Naj si nihče ne misli, da je to „nobel“. Ravno nasprotno. Moti se program, motijo se gostje. Red je povsod lepa reč, gotovo tudi pri veselicah. Na veselo svidenje v prihodnjem letu v „Hudi luknji!“

(Iz Laškega.) Zanimiva sodba. Frančiška Swettl preselila se je pred štirimi leti iz Laškega trga v Gaberje pri Celju. Imela pa je v laški farni cerkvi stol, od ktere je še zmirom plačevala vsako leto najemnino. Dne 28. decembra 1896 dal je g. vikarij ta stol po nasvetu cerkvenih mož na dražbo in se je tudi stol po drugem župljanu izdražbal. Vsled tega tožila je Frančiška Swettl gospoda vikarija B. zaradi motenja posesti. Prvi dve instanci sta ugodili tožbi, najvišje sodišče pa je tožbo zavrnilo z naredbo dne 15. junija 1897, št. 7254, ktero je utemeljilo s toženčevimi ugovori, posebno s tem, da se ne more tožba vložiti proti vikariju, ker ni on oskrbnik cerkvenega premoženja ali zastopnik cerkvene oblasti, ampak le izvrševalec njenega naročila; tudi se tožnica vsled prodaje cerkvenega stola še ni motila v posesti tega stola, ampak njena pogodba glede stola se je mogoče krčila, vsled česar pa sme ona le na-

stopiti redno pravno pot, ne pa tožiti zavoljo motenja posesti.

(V Bukovji pri Frankolovem) praznovali so preteklo nedeljo lep praznik. Profesor A. Bezenšek iz Plodiva in bratje dali so zidati lepo kapelico v spomin smrti matere, ki je na nagloma umrla na tujem. Vsa vas sodelovala je pri zgradbi kapelice in se zbok tega tudi veselila, ko so lično cerkvico blagoslovili. Jako spodbudno govoril je č. g. župnik črešniški Franc Ogrizek in besede profesorja Bezenškega storile so globok utis. Po slavnosti zbralo se je mnogo gostov v očetovi hiši Bezenškovi, koder se je spregovorilo dokaj tepih napitnic. Ljudstvo pa se je zunaj na trati zabavalo. Vsem pa ostane ta dan v prijetnem spominu.

(Kakšnim nas smatrajo.) Iz Hrastnika. Pred nekaj dnevi je od premogokopne družbe v Trbovljah pobegnil nek nemški uradnik. Napravil je dolg pri družbi, pa tudi pri nekaterih obrtnikih (krojač, čevljar itd.) Sicer pa to še ni nič posebnega, ampak glavna stvar je sledeča: Pri tej priliki se je izrekel občeznani g. T. nekako takole: Ako bito kakšen Slovenec storil, bi ne bilo čudno; da pa olikan Nemec to stori?! Samo to še rečem, da bi ne bilo napčno, da bi se tega „učenjaka“ prisililo, da bi to „kolosalno učenost“ po nekaterih listih preklical.

(Slovenjgradec.) V nedeljo, dne 22. avg. t. l. zbralo se je v hranilničnem poslopju v Slovenjgradu mnogobrojno število vrlih narodnih mož, da bi poslušali poročila naših vrlih poslan- cev, č. g. državnega poslanca J. Žičkarja o delovanju v državnem zboru in g. Ivana Vošnjaka o delovanju v deželnem zboru. Predsednikom shoda je bil voljen načelnik okr. zastopa slovenj- graškega, g. Ivan Rogina. Prvi je poročal č. g. Žičkar o sedanjem položaju v državnem zboru, posameznih klubih in o sedanjih večini. Pojasneval je važneje predloge, ki so se in bi se imeli še obravnavati v državnem zboru, po nagodbi z Ogersko, o kmečkih zadragah, Ebenhochovem šolsk. predlogu itd. Omenil je tudi jezikovne naredbe za Češko in Moravsko in svoj predlog o enaki naredbi tudi za slovenske dežele. Navzoči so bili z njegovimi razpravami jako zadovoljni ter so mu popolno zaupanje izrekli. Nadalje je g. Ivan Vošnjak, deželni poslanec poročal o delovanju deželnega zbora. Gospoda Ivan Vivoda in Farsky sta potem marsiktere želje naglašala, na kar sta oba poslancata obljubila ozirati se in sploh priporočala, naj se jim vse želje in prošnje volilcev naznanijo. Gosp. predsednik Rogina je ob koncu poročila izrekel poslancema zahvalo, priznanje in popolno zaupanje. Tej izjavi so poslušalci s trikratnim „živio“-klicem na oba gg. poslancata pritrdili.

(„Slovensko pevsko društvo“ v Ptui) uljudno naznanja vsem čestitim gospodom poverjenikom, p. n. društvenikom in slav. slovenskemu občinstvu, da za tekočo leto 1897. odpade nameravana velika pevška slavnost in sicer zaradi mnogih narodnih slavnosti, ki so se tako slovesno in častno vršile po Spodnjem Štajerskem in v očigled prepotrebne vseslovenske shoda, ki ga ravnokar snujejo in sklicujejo prvi slovenski rodoljubi na 14. septembra t. l. v b. l. Ljubljano. Redni veliki zbor pa se skliče glasom § 15. društvenih pravil v sredini meseca oktobra t. l. v Ptui. Prihodnje leto 1898. vršil se bode gotovo veliki pevski zbor, za katerega je določil odbor naslednje pesmi. 1. „Jadransko morje“, moški zbor, Hajdrih. 2. „Pozdrav“, mešan zbor, Foerster. 3. „Križaci na morji“, mešan zbor, Bendl. 4. „Ave Marija“, sesteroglasen mešan zbor s spremljevanjem orkestra, Foerster. 5. „Domovini“ zložil J. Gregorčič, uglasbil Fr. S. Vilhar, novost, moški zbor, od društva s častnim darilom nagrajena pesem. 6. „Domovini“, zložil S. Gregorčič, uglasbil Pahor, novost, mešan zbor, od društva obdarjen s častnim darilom. Vsak izvršujoč društvenik dobi v roke za vsako izmed prej navedenih in določenih pesmi partiture v obliki velike osmerke. Zajedno usojamo se p. n. č. gg. poverjenikom vposlati prazne nabiralne pole za stare in nove društvenike in nabiranje društvenine za leto 1897., nabiralne pole naj se blagovolijo vračati v zavitkih, društvenina pa s poštними nakaznicami društvenemu odboru v

Ptuj in sicer vsaj do 15. oktobra t. l. da je mogoče do glavnega zbora račun skleniti. Po vrnitvi in prejetji nabiralnih pol oziroma društvenine za leto 1897. določijo se čestitim izvršujočim članom note določenih pesmi v partiturah. Iz krajev, kjer ni poverjenikov, naročajo lahko posamezni izvršujoči člani partiture naravnost pri odboru, ako pošljejo naprej 1 gld. letne društvenine. V dolgih zimskih večerih naj se izvršujoči člani, to je, čestiti pevci in pevke marljivo uče in vadijo, da bo prihodnji koncert veličasten in sijajen, njegov uspeh pa velik in mogočen. Pripomnimo, da se od društva nagrajeni pesmi „Domovini“ pred velikim pevskim zborom „Slov. pevskega društva v Ptuj“ ne smeta peti, oziroma izvajati pri nobeni javni narodni slavnosti. Odbor.

(V Dravi utonil.) Pri popravljani mosta v Ptnji, padlo je težko bruno tesarju Mercu na trebuh ter ga vrglo v Dravo in izginil je.

(Ogled goveje živine) vrši se dne 2. oktobra t. l. v Ormoži na sejmišču. Prignati se sme živina iz celega ormoškega okraja. Razdeljenih bode 1250 kron premij in sicer za bike, krave in junce. Več se izve pri okrajnem odboru ormoškem in načelniku Venedigu.

(Otvorjenje nove prodajalnice.) Dne 1. septembra t. l. je otvoril pri sv. Bolfenku na Kogu občespoštovani gosp. Josip Janžekovič novo prodajalnico z mešanim blagom, v ta posel prav pripravnem zidanem poslopju našega rojaka veleč. g. Ivana Štiberca, župnika na Koroškem. Za to pridobitev moramo biti pač Bogu hvaležni, kajti ničesar nismo do zdaj tako zelo pogrešali in si želeli kot prodajalnice, kakor je baš ta. Upamo in pričakujemo, da bodo vsi naši občani toliko zavedni in se zanašajo ravnali po geslu, katero mora biti vsakemu Slovencu tako znano, da nam ga ni treba ponavljati.

(Iz Trgovišča.) Vkljub neugodnemu vremenu se je veselica prostovoljne požarne brambe v Trgovišču prav dobro obnesla, in se imamo na tem lepem izidu posebno zahvaliti: slavnemu nam bratskemu društvu gasilcev na Hardeku pri Ormoži; velečastitim gg. ormoškim, velkonedeljskim narodnjakinjam in narodnjakom, in vsem našim drugim domačim gostom, ki so nas tako radovoljno obiskali. — Slednjič izrekamo tudi gg. dijakom naše priznanje.

(V Poberžu tik Maribora) izlekli so iz Drave dne 1. t. m. učenca mariborske meščanske šole, Roberta Gornika. Pogrešali so ga vže celi teden. Deček je bil popolnoma oblečen ter imel na glavi večjo rano, vsled česar se sumi, da je žrtev zločina.

(K spoznanju samega sebe.) Graški „Tagblatt“ donesle je nedavno hud članek, kateri se da vrlo vporabiti za lastni poduk čez mejo ški-lečim avstrijskim Prusjanom. Zvedelo se je namreč, da so nekateri Francozje nemške provincije Elzas-Lotringen, — ki pa je bila pred nekimi desetletji še francoska last, častitali francoskemu predsedniku pri povratu z Rusije. Omenjeni list imenuje to „deželnoizdajstvo“, francosko „nesramnost“ ter se grozi, da bo nemška vlada pač vedela te francoske malopridneže o njihovi dolžnosti kot nemških podanikov primerno podučiti. Kaj tacega da ne bodo v Berlinu nikoli trpeli. Obrnite pa stvar sedaj tako, kakor da ste vi Elzasje itd. Jeli, da se sami sebe več ne spoznate, ter se morate čuditi, zakaj pač na Dunaji vaše, še mnogo, mnogo hujše izdajalstvo marajo trpeti. A potrpite, tudi na Dunaji vas kmalu ne bodo zamogli več poznati — svojim.

Druge slovenske novice.

(Vseslovenski shod v Ljubljani) Iz narodnih krogov ljubljanskih nam pišejo: Dasiravno imamo le še en teden do vsesl. shoda — katerega se, mimogredé povedano, naši Nemci in nemškutarji dokaj bojé, — se o posebnih pripravah za vsprejem zunanjih udeležencev tukaj skoro nič ne čuje. Treba bo: primerneга vsprejema, stanovanj, prenočišč in razvedrila, pa nič ne vemo še kdo in kako bo to vse v roke vzel. In vendar pridejo od zunaj bratje Slovenci od juga, severa, vzhoda in zahoda. Duhovniki, učitelji, poslanci, kmetje, župani, i. t. d. „Narodni dom“, ta je premajhen za vse, tudi ni na razpolago prostorov! Vrt je še le na pol vrejen. Za

tako številc zunanjih gostov bi se moralo pač kaj več pripraviti kot samo pisarenje. Torej narodnjaki, na delo! da se ne bo potem čula vsakovrstna ostra kritika, kakor že marsikdaj in o marsičem — po pravici. Literarni shod, velika narodna slavnost, in vse drugo vzame za priprave mnogo dela! Treba je torej zdaj začeti, da se ta slovesnost obnese primerno veličastno številu navzočih Slovencev! Torej: Na delo!

(Osebné vesti.) General Hüchsmann, poveljnik ljubljanske divizije dobil je od cesarja podeljeno plemstvo z pridevkom „Hochsan“. G. dr. Jernej Zupanc, predsednik notarski zbornici, odrekel se je notarijatu zbok visoke starosti; njegovim namestnikom je postal notarski kandidat g. Karol Pleiweis.

(Ljubljanske novice) Letos prične delovati novozgrajena elektrarna, koje poslopje in oprava se ravnokar dovršuje, po mestu pa je položen že tako kabel kakor tudi kandelabri in napeta žica po železnih vodilih ter lesenih drogih. S to napravo najnovejšega obsega se bode Ljubljana pred moderno urejenimi mesti lahko ponasala. — Kranjska stavbena družba zgradi v kratkem električno železnico, v kratkem dobi Ljubljana po glavnih trgih, ulicah in cestah tlak, kanalizacija se polagoma že izvršuje. Prihodnje leto, ozir. tekom te zime demoliralo se bode še kacij 5—10 poškodovanih in odkupljenih poslopij ter prostor z nova zazidal, ozir. porabil za regulacijo mesta (razširjenje ulic, trgov in cest). Do zdaj šteje Ljubljana nad 80 novih, moderno zgrajenih poslopij.

(10-letnica „Kluba slovenskih biciklistov, Ljubljana“ dné 18. in 19. septembra t. l.) Slovensko kolesarstvo prav lepo napreduje, zlasti odkar se je pred desetimi leti otrslo nemškega jerobstva. „Klub slovenskih biciklistov Ljubljana“ šteje že nad 200 članov; pred letom pa se je osnovalo novo društvo „I. ljubljansko kolesarsko društvo“, katero tudi vživa obče simpatije slovenskega občinstva. — Posebno lep korak smo napravili naprej z zgradbo novega dirkališča, katero stoji že skoro dodelano poleg „Narodnega doma“ pod Tivolijem. Načrt zanj je izdelal gosp. nadinženier Ivan Tomšič v Zagrebu, kateri je tudi postavil prvo hrvatsko dirkališče in s tem proslavil svoje imé. Novo slovensko dirkališče bode dolgo od notranjega oboda — 400 m; široko 6, odnosno 8 m.; polumer rede znaša 37 m; rede so vzdignene za 2 m 40 cm. Nemški gospodje so sicer v zadnjem času iznašli, da se dirkališča več ne rentirajo, in da sploh ni več v modi postavljati in pobijati rekorde; mi pa se ne vstrašimo, ampak smo prepričani, da smo s tem korakom slovensko kolesarstvo visoko dvignili, in da nas nasprotniki ne bodo tako hitro dosegli. — Dogotovljeno bode dirkališče z lepo tribuno vred dné 10. septembra t. l., slavnostno otvori se dné 18. in 19. septembra, ko praznuje klub slov. biciklistov desetletni obstanek svoj.

(Požari v Ljubljani.) Po noči dne 5. t. m. pogorel je kozolec Tomaža Pajsarja v Konjušnih ulicah. V kozolcu imel je pekovski mojster Ivan Federla hranjeno žito in krmo, vsled česar cenijo škodo na 1000 gld.

(Na Dobravi pri Trzinu) zaklatala sta dne 5. t. m. brata Piskar ljubljanskega delavca Franca Stupica v pretepu.

(Krave pod vlakom.) Na progi Ljubljana-Trbiž povozil je vlak pri Kranju tri krave ter je vsled tega zdrknil z tira, vendar se pri tem ni zgodila nadaljna nesreča.

(Ogenj.) Pretečeni četrtek zgorelo je v Savljah, župnije Ježice kmetu Katrniku gospodarsko poslopje s krmo napolnjeno. Sreča, da je bil veter ugoden, sicer bi bilo vzelo celo vas. Zažgali so baje otroci.

(V Brezji) zidali bodo nov frančiškanski samostan. Dne 29. avgusta t. l. položili so slovesno temeljni kamen.

(Vlak povozil.) Dne 30. avgusta t. l. povozil je mešani vlak mej postajama Kresnicami in Lazami nekega železniškega čuvaja, ki je takoj izdihnil. Ponesrečeni je zapustil ženo z šestimi nepreskrbljenimi otroci.

(V mestno hranilnico v Radovljici) uložilo je v mesecu avgustu 1897 135 strank 32.160 gld. 93 kr., 70 strank uždignilo 19.067 gld. 47½ kr., 22 strankam se je izplačalo posojil

13.918 gld. — kr., stanje ulog 284.899 gld. 22 kr., denarni promet 98.023 gld. 52 kr.

(Požari.) Po noči dne 30. avgusta t. l. zažgal je neznan hudobnež skedenj posestniku Kobetiču v Drežniku pri Vinici. Zgorel je skedenj in hram.

(Spominska plošča rajnemu Iv. Tomšiču) odkrila se je dne 8. t. m. v Vinici. Slavnostni govor imel je g. E. Gangl. Lep znak požrtvovalnosti in zadružne vzajemnosti kaže nam s tem kranjsko učiteljstvo.

(Iz neprevidnosti ustrelil.) V Radovico došel je nek 20letni fant domačin iz Amerike, ki je donesle od tam revolver. Ko ga je svojim znancem razkazoval, vzame ga drug mladenič v roke tako nerodno, da se mu sproži in lastnika v trebuh zadene.

(Gad je pičil) v Studeni pri Postojni neko žensko, ko je pobirala fižol mej turšico. Sploh se opaža letos okoli Vipave ter na Krasu izvanredno mnogo te strupene golazni.

(Poljedelski minister grof Ledebur) potuje sedaj po slovenskih deželah. Dne 2. t. m. bil je v Gorici, kjer ga pa italijanska klika nič kaj ni marala; od tam se je pripeljal dne 3. t. m. v Divačo, kjer si je ogledoval pogozdovanje Krasa, proti večeru pripeljal se je v Postojno. Tukaj ga je vsprejel kranjski namestnik Hein. Minister si je ogledal tudi slovečo Postojnsko jamo. Iz Logatca podal se je v Istrijo, a od ondot v Ljubljano.

(Umrli je) dne 3. t. m. v Vrhpolji pri Vipavi deželni poslanec Matej Lavrenčič. Bil je najstarejši član kranjske deželne zbornice, kateri je pripadal vže od leta 1874. Zbok njegovega blagega rodoljublja in vstrajnega potegovanja za gospodarske koristi izvolili so ga hvaležni sodrugi-kmetje zopet in zopet svojim zastopnikom. Bodi zemljica lahka, blagemu rodoljubu!

(Koroške občine), ki so se dale svoječasno od beljaške gospode zvoditi, da so izrekle z 1. septembrom t. l. posle prenešenega delokroga vstaviti, zajezile so se v neljubo zagato. Rade bi pokazale svojo možbesedo, da se „Nemec boji Boga, a družega ničesar“, a kjer imajo pri nas razun njihovega boga Bismarcka tudi cesarske oblasti zapovedovati, požreti jim bo treba dano obljubo in mirno naprej ubogati. V občini Bela pri Železni Kaplji zmagala je pri občinskih volitvah v vseh treh razredih jednoglasno slovenska stranka. Gorotan se jasni!

(Nemški časopis pozebel.) Nemškonacionalni list — posestrina celjske „vahtarce“ ali „mariboržanke“ — takozvani „Kärntner Allgemeine Zeitung“, ki je v Beljaku izhajal, a tiskali ga v Ljubnem na Gornjem Štajarskem, je smrtno zaspal. Ta list ima velike „zasluge“ za podivjanje koroških renegatov naprem Slovincem.

(K primorskim odnošajem.) Ko so svojeodobno slovanski poslanci Primorja podajali v državnem zboru nujni predlog, prekričali so jih laški poslanci ter navajali „utemeljene“ grozovitosti s kojimi je slovansko prebivalstvo izživalo nastale nemire. Pokazalo se je tačas, da si je vlada vsa ta dejstva resnim zabeležila. A sedaj prikazalo se je mnogokaj v nasprotni luči. Goriški osmošolec Žigon presedeti je moral dolgo časa v preiskovalnem zaporu, zgubil je poštenje, zgnubil je celo leto študovanja; njegovo ime so javno vlačili po časopisih. Toda kaj pokaže končna razprava? Ubogi mladenič bil je povsem nedolžen, a krivci, ki so ga napadli — so ga tožili! Enako merilo laške hinavščine je tudi slučaj dr. Golmajerja v Kanalu, kateri je tožil župana Draščeta in učitelja Žego provzročiteljem nemirov dne 22. marca t. l. Stoprav na sodniški razpravi je javno preklical, da je vse naltolcevanje, deloma iz sovraštva, deloma iz trte zvito. In take laži porabljali so svoječasno italijanski poslanci v dokaz, da se jim krivica godi.

(Goriško šolstvo.) V Tomaju ustanovili so deklško šolo, v kateri bodo podučevale redovnice. V Gorici pa se tudi letos še ni nadjati slovenske šole, ker si vedo lahoni vedno z novimi spletkarijami pomagati. Tukaj naj pokaže državnozborna večina, da res kaj pripomore pri vladi.

(Na otoku Krku (Veglia) darovala sta pred kratkem gg. novomašnika Jozе Pavičič in Ivan Kremenič svoji novi maši v staro slo-

venskem jeziku. Pričujoči bili so neizmerno navdušeni pri teh slovesnih glasih. Vsak sprevidi da zamore to častitljivo, zgodovinsko zajamčeno bogoslužje pobožnost ljudstva zelo povišati. Zakaj se tedaj nekaterniki trudijo to narodovo svetinjo zatreti.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) ima se sklicati dne 20. t. m., vsekakor pa pred zadnjem septembrom. Zagotavlja se, da ima grof Badeni in desnica dosta krepko sredstvo vsako novo obstrukcijo zadušiti. Takoj po končanem posredovanju mej vlado in desnico, vzprejel je cesar predsednika grofa Badenija in ministra zunanjih zadev v daljšem razgovoru. Kaže se, da je cesar sam zadovoljen z ukrepom Badenija glede zveze z desnico.

(Na Nižjeavstrijskem) začeli so se tam naseljeni Čehi narodno zavedati. Sklicujejo shode, na katerih se odločno potegujejo za politične in narodne pravice. Prisiliti hočejo, da vlada dostojno vpoštevja češko narodnost v šolah in v uradih. Zagrozili so se, da ne pošiljajo svojih otrok v šole, ako se jim bo nadalje vsiljevala nemščina; pri tem se zanašajo na bratovsko pomoč v Češki, v Moravski in v Šleziji. Nemci si prizadevajo ta glas na tihoma zadušiti, da svet ne zve, da je tudi Nižjeavstrijska dvojezična dežela.

(V Solnogradu) je umrl dne 7. t. m. deželni namestnik grof Thun pl. Hohenstein.

(Shod zastopnikov čeških občin in okrajev) vršil se je minulo nedeljo v Pragi. Došlo je nad 700 zaupnih mož iz Češke, Moravske in Šlezije; mej temi je bilo mnogo državnih in deželnih poslancev ter narodnega plemstva. Najprvo so odposlali cesarju udanostno brzojavko. Državni poslanec dr. Herold, ki uživa vladno zaupanje v toli meri, da se splošno smatra novim češkim ministrom, pozval je zaupnike se v družbi avstrijskih Slovanov boriti do skrajnosti z Nemci. Konečna zmaga je zagotovljena slovanski večini, kakor mora i v parlamentu napram obstrukciji do tega priti, a kako se to izvrši, tega še ne smeje sedaj izjaviti, da se vspehu ne ovira. V posebni resoluciji zahteval je shod, da se raztegnejšo jezikovno naredbo tudi na Šlezijo.

(Avstrijskim Prusom v svarilo.) Iz nemških pokrajin na Češkem potovalo je okolo 400 avstrijskih izdajalcev v „raj“ slavit takozvano „Sedanteier“. Na nemških tleh čutili so se tako varnim, da so začeli nesramno grditi avstrijsko državo in lastnega vladarja. Ko so se vrnili nazaj na avstrijska tla, vtaknila je policija glavnega sramotilca, nekega Hoferja, urednika nacionalnega časopisa v Hebu v zapor, ker je tožen razžaljenja vladarja.

(Mažarska vlada na Reki.) Mesto Reka se sme ponašati s svojo zgodovinsko samostalnostjo. Tudi Mažari so se kazali s početka, da ne mislijo ničesar rušiti na njihovi samostalni upravi; a to je bil le jež v lisičji luknji. Kakor hitro se je mažaronska oblast dosta privadila, začela je kazati svoje rožičke. V ogerskem državnem zboru se je sklenil nov sodnijski zakon; mesto da bi dobila Reka postavno enak zakon za svoje mesto, priklopili so jo samovlastno k porotnemu sodu v Budapešti, kjer se bodo sodili reški cis-kovni prestopki in druge porotne zadeve. Nič ni pomagala pritožba mestnega sveta, koji je odposlal posebno deputacijo k ministerskemu pred-sedniku. Zavladala je potem splošna ogorčenost napram mažarski vladi. Večina zahteva, da se Reka priklopi Hrvatski, kakor bi to sploh moralo biti po zgodovinskem pravu.

(Na Hrvatskem) hočejo avstrijski čut po Košutovem navodilu v Ogorski pri vsaki priliki zatreti, udušiti. V tem oziru se zaveda svoje dolžnosti sam ban doli do zadnjega redarja. Nedavno praznovali so blizu Zagreba v selu Slunj cerkveno slavnost. Kmetje so zahtevali, da se na stolp razobesi avstrijska zastava kakor je bilo to sicer v navadi. Prisotni orožniki tega niso dovolili, zbok česar je nastal pretep. Orožniki ustrelili so tri Hrvate — mej njimi vaškega učitelja — več pa jih močno ranili.

(Ogorski državni zbor) otvori se 27. t. m. Ministerski predsednik baron Banffy bival je te

dni na Dunaji, kjer se je mudil pri cesarju. Ker se mažarski vladni listi mnogo bavijo z današnjim položajem v dunajskem državnem zboru, nadjati se je, da bo i to mnogo vplivalo na mej-sebojne zadeve obeh zborov.

Ogled po širnem svetu.

(Srbski kralj Aleksander) biva sedaj s svojim bolanim očetom Milanom v Karlovih varih. Prihodnje dni pa potuje na Dunaj, a od ondod po nekaj dnevnem bivanju na Francosko, kjer se snide s svojo materjo Natalijo. Bivši kralj Milan vrne se še-le v pozni jeseni iz čeških toplic v Belgrad.

(Bolgarsko.) V bolgarskem vladnem kabinetu izvršijo se v najkrajši dobi važne premembe ministerskega osebja, in sicer ima postati sedanjí vojni minister Teodorov minister financ, Totjev pravosodni, Vazov za pouk in Voličev za trgovstvo.

(Italijansko-avstrijska zveza) ni kaj trdna, vsaj Italijani imajo v tem oziru nekako nemirno vest. Po prigovarjanju poslanca Imbriani-ja začela je italijanska vlada zidati nekatere močne trdnjave ob avstrijsko-italijanski meji. Imajo tedaj ali slabo vest, ali pa — slabe namere.

(Italijanski kralj v Nemčiji.) Zadnje dni obiskala sta italijanski kralj in kraljica nemškega cesarja v Hamburgu. Viljem in Umberto posnemati hočeta najbrže sijajno zvezo Francije in Rusije, toda slaba bo primera. Tudi trozveze ne moreta dovoljno ponoviti, ker manjka tretjega.

(Rusko-poljska pobratimija.) Car Nikolaj premagal je po svoji blagi nravi vse pomisleke svojih prednikov ter se veledušno približal do sedaj preziranim Poljakom. Njegov vzprejem v Varšavi napravil je na oba naroda tolik utis, da so takoj spoznali, da je bila zapreka razdruženju malenkostna. Poljski in ruski listi pri-našajo navdušene članke o bratovski vezi obeh narodov. Car se je ves čas kazal zelo naklonjen Poljakom in nada je, da se kmalu podelijo temu pozabljenemu narodu vsa prava, ki mu pristojajo. Nemška zavist, ki si želi edino neslogo mej Slovani, spreminja v svoji jezi vse barve.

(V Rusiji) namerava se vpeljati po prizadevanju cara Nikolaja občna šolska dolžnost. Takoj po nastopu vladanja zaukazal je car vsem šolskim in politični oblastnjam, da mu poročajo na podlagi statistik o šolskem stanju v poedin-gubernijah. Iz teh se je proučil, da še na tem polju mnogočesa nedostaja, vsled česar je sklical v ministerstvu za narodno prosveto posebno komisijo za ljudsko šolstvo. Car Nikolaj je res car prosvete in napredka, a nič manj tudi car miru, kakor je bil njegov oče Aleksander.

(V Barceloni v Španiji) ustrelil je anarhist Sampau na cesti policijskega ravnatelja Porto. Napadalec je bil prijatelj morivca Angiolitta — tedaj gotovo zopet Italijan. Sploh se anarhistični gadje zadnji čas tako hitro gibljejo, kakor da jim je kaj zamujenega nadomestiti.

(Turški sultan Abdul Hamid) obhajal je nedavno 21letnico prostolozasedanja. Iztekla se je ta slavnost izjemoma brez bomb in dinamitov, a to najbrže zato, ker se je sultan podvizal nezadovoljnim duhovom zadostiti s tem, da je pomilostil mnogo političnih zločincev, tako n. pr. vse one, ki so svojedobno kristjanske Armence pobijali, s tem pa je sultan vspodbudil Turčine k nadaljnim grozovitostim zoper kristjane.

(Grška vlada) odpustila je vse rezerviste, ker ni več v stanu tolike množice stalnega vojaštva preživeti. O sklepu mira ni še ničesar jasnega; Grška ponuja Turški v poroštvo vojne odškodnine svoje dohodke iz kolekovin, s čim pa se sultan ne mara zadovoljiti.

(Blokada na Kreti) ima se po sklepu admirala z 16. t. m. odpraviti, ker so odpadli vzroki, ki so to izjemno stanje zahtevali; vstaši so namreč voljni samoupravo vsprejeti, ako zapustijo turške čete otok. Istočasno zahtevali so admirali tujezemskih veselil, naj ukaže sedajni turški vrhovni poveljnik razorožiti vstaše ter sploh prebivalstvo, ki ne pripada vojaštvu.

Dopisi.

Iz Vojnika. Kakor prejšnja leta se je tudi letos priredila ob sklepu šolskega leta učencem

tukajšne slovenske šole veselica, koje se je udeležilo lepo število tukajšnih mladino-ljubov. Ob devetih smo dospeli do lepo okinčane cerkvice sv. Tomaža. Po sv. maši začela se je zabava, obstoječa iz raznih otroških iger in šal; vmes pa so se prepevale lepe slovenske pesni; skrbelo pa se je tudi za telesno okrepčavo. Veseli obrazi hvaležnih učencev so svedočili, da se je veselica zavsem povoljno iztekla. V lepih besedah je vlč. g. kaplan razložil učencem pomen te veselice ter jih opomnil na dolžnosti do starišev, predstojnikov, domovine in svitlega cesarja, kojemu so učenci zaklicali trikratni „živio“. K sklepu se je zapela še cesarska pesem in se dostojno izrazila udanost do svitlega cesarja. Da se je pa veselica tako dobro obnesla, zahvaliti se imamo zlasti gg. učiteljem, potem pa tudi velikodušnim darovalcem.

Veselici je s početka prisostvoval tudi g. Košutnik. Toda bodisi, da mu slovenski učenci niso ljubi, bodisi, da še ni mogel pozabiti „lepe“ nemške veselice, ki se je dva dni poprej vršila, kratko: zapustil nas je takoj ob začetku veselice. Njegova soproga, učiteljica Črni-Košutnik se pa še prikazala ni; sploh se ona vedno izogiblje svojih učencev; da tako postopanje napram učencem ni ravno hvale vredno, mi ni treba opomniti. Če njima slovenski učenci niso po volji, bi obema svetoval, da si naj poiščeta drugo mesto: vsaj je dovolj nemških šol, na slovenskih šolah pa zahtevamo slovenske učitelje. V nadeji, da se naša želja kmalu izpolni, jima že zdaj zakličemo: srečno pot!

Dva dni poprej so imeli tudi učenci „nemške“ šole svojo veselico. Gostov je bilo neki dovolj — samo otrok jim je nedostajalo. Pa vsaj Nemec si zna pomagati: izposodili so si 40 dunajskih otrok, ki so sedaj na letovišču pri Novi cerkvi. Toda pustimo jim to „nedolžno“ (!) veselje. Sploh bi njih veselice niti ne omenil, da se niso dogodile reči, ki vsem vzgojevalnim načelom bijejo naravnost v obraz. Da so otroci — večinoma slovenske krvi — nosili hrastova peresa, to bi se jim še moglo odpustiti. Da se pa je na šolski veselici razobesila — mesto cesarske zastave — „frankfurterca“ in — kar je še hujše — da se je mesto cesarske himne pela „Die Wacht am Rhein“, to je že vrhunec ne . . . recimo neumnosti, da ne rabim hujšega izraza. Čuditi se moramo, da je kaj takega v Avstriji mogoče. In to pri šolski veselici, v navzočnosti dveh učiteljev? Je-li to vzgojevalno, je to dinastično? Značilno je tudi obnašanje gdc. Premšak, učiteljice na nemški šoli. Njeni klici „Heil und Sieg“ in pa „Pereant die Windischen“ kažejo dovolj nemško oliko. Vprašam samo: kaj bi se zgodilo slovenskemu učitelju, ki bi si kaj takega dovolil? Prizori pa, ki so se po veselici na trgu vršili, pričajo jasno, kaj je prav za prav na toliko slavljeni nemški kulturi. Častniki, učitelji, da akademično izobraženi gospodje niso bili varni pred to nemško fakinado. Kot vselej je bilo tukaj kamenje zelo priljubljeno orožje. Toda dovolj! O drugih slavnih činih naših Tev-tonov raji molčim.

Rečica. (Naša želja.) Pri shodu, katerega so tukaj sklicali slov. državni in deželni poslanci, je g. dr. Dečko govoril o šolstvu, ter je kazal velike krivice, ki se nam godé. Dobro, na podlagi materne jezika urejeno šolstvo, je pogoj dobre narodne izomike in narodnega obstanka. Pri nas je šolstvo od najvišjih do najnižjih učilišč popolnoma v nemških rokah, vse preveča nemški duh. Naše šole niso slovenske, temveč slovensko-nemške, ali pa tudi celo nemške, zlasti, kar jih je ob slovenski meji. Učiteljišče, na katerem se vzgojujejo učitelji naše slov. mladine, je tudi nemško in se toraj tudi ni čuditi, ako se mnogo učiteljev tem potom svojemu narodu odtuji. Pa še našim nasprotnikom ni zadosti. Po naših slovenskih trgih osnovali so z našimi denarji čisto nemške šole, tako, da imajo sedaj kjerbodi kar po dve ponemčevalnici. Deželni odbor pa vse to radevoljno podpira. Toraj mora biti naše geslo: proč od Gradca, mi moramo imeti svoje slov. učiteljišče, svoje slov. narodne šole, slov. gimnazijo, slov. jezika popolnoma večše dež. in okrajne šol. nadzornike. Da to dosežemo, napeti moramo vse moči. Tem izbornim besedam je potem g. Alojz Goričar, posestnik v Mozirji

še pristavil, da nam bode tudi skrbeti za strokovno šolstvo našega ljudstva. Strokovno šolstvo, pravi, je v našem času največjega pomena, kajti le tisti, ki je v svoji stroki dobro izveden, si zamore tudi v resnici pomagati. Pred vsem pa nam je treba dobrih kmetijskih šol, kojih mi Slovenci popolnoma pogrešamo in tako toraj tudi naše ljudstvo nima prav nikake prilike, da bi se zamoglo v tako važni stroki, kakor je ravno kmetijstvo, dovolj izobražiti. Poljedelska šola v Gröttenhofu pri Gradcu in vinorejska šola v Mariboru sta obe nemški in toraj nam bore malo koristite. Tudi se učenci, ki se na teh šolah izšolajo, ne povrnejo več domu, temveč si iščejo drugod služb za oskrbnike. Nemci imajo toraj v deželi 2 kmetijski šoli, mi Slovenci pa niti ene ne, kar je gotovo velika krivica, zlasti ker moramo vsi skupaj ti dve nemški šoli vzdrževati. Enaka krivica se nam godi tudi gledè kmetijske družbe štajerske. Ta družba dobi vsako leto lepo podporo od države v prosep kmetijstva v deželi, in vendar za nas Slovence ne stori prav nič. Sploh pa je pri nas ta družba popolnoma neznana in ko bi vsako leto ne poslala občinam svojega razglaš o rigajskem lanem semenu, tedaj bi o njej prav nihče nič ne vedel. In vendar, koliko dobrega bi se dalo v prosep kmetijstva doseči, ako bi imeli mi tako družbo v svojih rokah. Z ozirom na vse to stavljam je končno g. govornik nasveta: Slovenski poslanci naj delajo na to, da se 1. prej ko slej v Celji osnuje kmetijska šola se slov. učnim jezikom in 2. da se osnuje samostojna kmetijska družba, ali pa vsaj samostojni oddelek kmet. družbe za Spodnještajersko. Vsi navzoči so tem besedam glasno pritrdjevali, kar je gotovo najboljši dokaz, da je vsem govoril prav iz srca ter sta bila tudi njegova predloga enoglasno vsprejeta. G. dr. Dečko je potem tudi obljubil, da se bode on se svojimi tovariši potrudil, da izvede vse to država, kajti od dež. odbora štajerskega pač kaj takega ne smemo pričakovati. Končna naša želja je pa ta, da se vprašanje o strokovnem kmetijskem šolstvu sproži tudi na vseslovenskem shodu v Ljubljani ter se naj z vso odločnostjo povè, da naše ljudstvo, ki se po svoji ogromni večini peča s kmetijstvom, zahteva in tirja dovoljno število slov. kmetijskih šol. Pričakujemo toraj prav trdno, da bode g. dr. Dečko, ki bode govoril o prežalostnih štajerskih razmerah, tudi to vprašanje spravil na dnevni red ter tudi stavljal primerne nasvete. — Na neslanosti pa, katere je svojemu poročilu o tukajšnjem shodu pristavil dopisnik „Slovenca“ in na zlobno osebno opazko, katero je v svoji zadnji številki prijavil „Slov. Gospodar“, se nam ne zdi vredno odgovarjati. Priča pa to dovolj, da je takim ljudem dobra strokovna izomika kmečkega stanu prav deveta briga, da jim za prosep blagostanja med nami prav nič ni, da je toraj tudi vso dotično njihovo zatrnjevanje le puhlo in prazno besedenje. G. Alojziju Goričarju pa izrekamo še enkrat najpristronejšo zahvalo, da se je za naše koristi tako krepko potegnil.

Več udeležencev shoda. **Iz kozjanskega okraja.** (Volitve v okrajni zastop in odbor.) Končano je, dognano je, zmaga je naša — slovenska. Doslej so gospodarili, ne, gospodovali so, Nemci s slovenskimi kimovci v kozjanskem okraju, odslej pa bo kozjanski Slovenec na svoji zemlji svoj gospod. Nemcem je sedaj odvzeta vsa moč, kimovci pa so postali zreli ter popodali na tla — ker se je približal mesec kimovec! No, kako pa je prišlo do zmage nad našimi nasprotniki? Volitve v okrajni zastop in odbor so nam jo priborile. Že volitve v okrajni zastop, vršče se 9., 10. in 11. avgusta t. l. so se nepričakovano ugodno iztekale. Njih izid je znan. Trdno smo se nadjali, da dobimo slovenskega načelnika in slovenski odbor. Nismo se varali. Dne 30. avg. t. l. so se vršile volitve načelnika ter odbora. Že zadnjič smo omenili, da nameravajo voliti vrlega pilštanskega župnika M. Tomažiča, načelnikom. Naše besede so se uresničile. Izvoljen je načelnik, odločen slovenski načelnik, mož po božji in narodni volji, župnik pilštanski, Marko Tomažič in sicer z 22 proti 7 glasom. Kaj ne, da častna, sijajna zmaga? Morebiti ste tudi radovedni, gosp. urednik, slišati imena sedmerih nasprotnikov, ki so glasovali

proti Slovincem ter za prejšnjega načelnika; skoro vsi so pa iskreni prijatelji graščinskega oskrbnika kozjanskega, kateremu na ljubo so glasovali z njim vred za starega načelnika. Namestnikom je izvoljen kozjanski narodni gostilničar, občespoštovani g. Fr. Guček. Tudi odbor sestoji iz samih Slovencev. Iz skupine veleposestva je voljen g. Ferd. Kunej iz Št. Petra; iz skupine trgov g. M. Horvat, posestnik in gostilničar v Kozjem; za kmečke občine g. M. Vrečko, posestnik na Prevorju; iz cele kurije sta voljena gg. Jakob Bovha, posest. na Veračah in Fr. Levstik, posestnik v Podsredi. Menda še se nobena volitev v okrajni odbor ni tako gladko izvršila, kakor sedanja. V poldrugi uri je bila končana, ker se je narodna stranka poprej določno domenila zastran odbornikov. Kakor pri volitvi v zastop, tako si je tudi sedaj graščinski oskrbnik Kragora zbral vse svoje moči ter poskušal svojo srečo, da bi zasel kako mesto v odboru. Dvakrat je naskočil. Prvi skok še je bil dokaj srečen, ujel je 6 glasov pri volitvi namestnika. Drugi skok se mu je skoro docela izjalovil, le čez dva glasova je skočil, tretjič je opustil svoje skakanje, sicer bi si polomil svoje dolge krače. Pametneje je storil poprejšnji načelnik, ki je sploh mož mirnega značaja, da se volitve niti udeležil ni. Gospod oskrbnik, dobro si zapomnite besede nekega imenitnega narodnjaka, ki vam jih je povedal v obraz, da je skrajno predrzno za vas, da se vi tujec odločno in očitno kažete največjega sovražnika slovenskega ljudstva! Kako predrzno ste se tudi vedli v volilni dvorani! Vi ste tujec in hlapec svojega gospoda, torej se ne mešajte v kozjanske zadeve! Velepomenljiva je pridobljena zmaga; kajti v rokah okrajnega zastopa je ob enem tudi okrajna hranilnica, torej denarni zavod! Zginili bodo doslej samonemški napisi in pečati, prenehalo bo nemško uradovanje, konec je nemškutariji kozjanskega okraja. Zrušila se je jedna trdnjava, drugo leto se pa sesuje tudi zadnja, namreč občinski zastop kozjanski. Čast vam vrli zastopniki kozjanskega okraja, sedaj pa krepko na delo, na sveto, narodno delo!

Narodno-gospodarske novice.

Splošna pridobnina po našem novem davčnem zakonu.

Piše dr. R. Pipuš.
(Dalje.)

Splošna pridobnina se mora plačevati v tisti davčni občini, v kateri se obdačeno opravilo izvršuje, kjer je obratovališče. Mesar, ki stanuje zunaj mesta, ki ima pa svojo klavnico in mesnico v mestu, bode plačal pridobnino v mestu, ravno tako zasebni učitelj, ki prebiva sicer zunaj mesta, a poučuje svoje učence v njihovih stanovanjih samo v mestu, kajti on zunaj mesta nima učencev. Ako se obdačeno opravilo razteza na več davčnih občin, se plača pridobnina za tisto občino ali v tisti davčni občini, v kateri je obratovališče, ali pa če ni obratovališča za to opravilo, v tisti davčni občini v kateri je bivališče tistega, ki se z opraviлом peča. Ker se pri društvih, družbah, zadrugah, bratovščinah, občinah, okrajih, deželah itd. ne more govoriti o bivališču, velja to, kar smo tukaj rekli o bivališču, o sedežu dotičnega društva, družbe, itd. oziroma o sedežu občinskega predstojništva, okrajnega ali deželne odbora itd. Ako so učenci zasebnega učitelja raztreseni po raznih davčnih občinah, bode učitelj plačeval pridobnino v tisti občini, v kateri stanuje.

Ako ima isto opravilo ali podjetje več obratovališč, ki niso vsa v isti davčni občini se odmeri in plačuje pridobnina od vsakega obratovališča posebej. Ako je pa več obratovališč ali stojišč istega podjetja ali opravila v isti davčni občini, se pridobnina odmeri vsem skupaj. Ali so posamezna obratovališča istega opravila ali podjetja iste vrste, ali pa je eno izmed njih glavno, drugo stransko, tukaj ne pride v poštev. Tudi če je v kaki davčni občini samo stransko obratovališče, ki je v zvezi z glavnim obratovališčem v drugi davčni občini, in odvisno od njega, se bode pridobnina od njega posebej odmerila. Če sta pa obe obratovališči v isti davčni občini, bode se pridobnina obema odmerila sku-

paj. Pri stavbenih podjetjih se šteje vsako stavbeno vodstvo za posebno opravilo ali bolje rečeno, sedež vsakega stavbenega vodstva za posebno obratovališče ali stojišče. Vsak oddelek stavbenega podjetja bode se toraj posebej in sicer v tisti davčni občini obdačil, v kateri je sedež njegovega vodstva.

Kdor ima v prvi občini zalogo ali skladišče žita in pisarno, da tam nakupuje žito, v drugi občini mlin, v tretji občini pa prodajalnico za razpečavanje moke, bode plačeval pridobnino v vseh treh občinah, in sicer v prvi od svojega skladišča, v drugi od mlina in v tretji od prodajalnice. Ako ima pa skladišče za žito, mlin in prodajalnico v isti davčni občini, bode plačeval pridobnino od vseh treh obratovališč v tej občini.

Razne stvari.

(Svečanost v Brčki v Bosni.) Dne 27. avgusta t. l. blagoslovili so v Brčki-Bosni novo zastavo pevskega društva. Že na predvečer je bilo mesto razsvetljeno, zastave so plapolale skoro iz vsake hiše v cesarski in narodni barvi. Pri banketu je bilo skoro 200 gostov, pri katerem so tamburaši pridno udarjali, pevci iz vseh krajev Bosne in Hrvatske pa so prepevali lepe slovanske pesmi. Turki, katerih je tudi mnogo število v pevskem društvu, so se prav lepo vedli, z jedno besedo, vse se je radovalo. Želeli smo le si semkaj nekaj celjskih nemčurčkov, da bi se malo „manire“ od Hrvatov, Srbov in Turkov naučili, kar bi jim sigurno ne škodovalo, da bi se drugokrat pri kakšni svečanosti lepše obnašali.

(Zagrebska vatrogasna godba.) Vdeleženec celjske slavnosti živo so še v spomini vrli možaki zagrebske mestne godbe, ki so nam tako navdušeno svirali narodne komade. A ta slavna godba je sedaj razpuščena. Zakaj? Gotovo iz „višjih ozirov“.

(Malo loterijo na Ogerskem) razpustijo popolnoma, in sicer na odlok finančnega ministerstva. V nekaterih manjših mestih se vže ne vsprejemajo več vloški, kmalu pa pride tudi prestolna Budapešta na vrsto. Nižji slojevi prihranili si bodo potem marsikatero desetico. Tudi v Avstriji bi ne škodovala enaka odprava.

(Dosti časa) mora imeti nemški cesar Viljem. Ko je te dni obhajal pruski krvnik (rabelj) svojo zlato, a njegov sin srebrno poroko, pisal jima je cesar prav laskave čestitke, a staremu še po vrhu podelil srebrno svetinjo za zasluge.

(Grozna gobova bolezen) nastopila je na otoku Visu, imenujejo jo lepra. Kogar napade, jamejo se mu napravljati pod kožo trde otekline, ki postanejo pozneje gnojne; ud za udom segnijo in odpade, tako da je človek brez rok, nosu, očij itd., a živi še nadalje. V tem groznem položaju lahko še živi 9—18 let. Zdravniški vladni organi trudijo se z vsem načinom, da se bolezen ne razširi.

Listnica uredništva.

Gospodu Janezu Žunkoviču, učitelju v Majšpergu potrjujemo, da ni on pisal svoječasnega dopisa „Iz Ptuj“.

Koledar.

Petek (10.) Nikolaj Tol. — Sobota (11.) Danijel prerok. — Nedelja (12.) 14. pobinkoštna. Ime Marije. — Ponedelj. (13.) Sedem spečih, muč. — Torek (14.) Povijanje sv. Križa. — Sreda (15.) † Kvatre, Nikodem, m. — Četrtek (16.) Kornelij in Ciprijan, mm. — Ščip dne 11. ob 3. uri 10 minut zjutraj.

Sejmi.

Dne 11. septembra v Loki, pri Sv. Antonu v Slov. gor. in v Rušah. Dne 13. sept. v Smarijah, pri Sv. Petru pri Radgoni, v Rušah, pri Sv. Janu pri Špod. Dravogradu in v Dobovi. Dne 14. sept. v Ivniku, Ljutomeru, Rogatcu, pri Sv. Ani na Kremlbergu in v Golobinjaku. Dne 15. sept. v Zdolah. Dne 16. sept. na Dobrni in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Loterijske številke.

Gradec 4. septembra 1897 24, 30, 76, 42, 83
Dunaj „ „ „ 8, 36, 39, 25 66,

Glasovir
je radi odpotovanja, za zelo nizko ceno na prodaj. — Več pove upravnštvo „Domovine“ v Celji.
(195) 2—2

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celji

sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

Zahvala.

Pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v Trbovljah si šteje v prijetno dolžnost, da se zahvali vsem, ki so pripomogli, da se je naša veselica tako izborna zvršila. Posebno se zahvaljuje vrlim diletantom, v prvi vrsti gospicam Miroslavi in Eli Mol, naši dražestni deklamatoriki Miciki Molovi, gospodom dijakom, ki so pomnožili naš pevski zbor in tudi vrlému narodnjaku V. Jagru za prostor in izvrstno postrežbo. (201)

Solicitatorja ali stenografa sprejemom na pismeno ponudbo.

Dr. Kolšek
(200) odvetnik v Laškem trgu.

10 prašičkov

7 tednov starih je za prodati na posestvu „Livada“ pri Celji. (202)

Družini Moll-ovi se zahvaljujemo za odlično pomoč pri veselici dne 5. sept. t. l.

Trgovec in krčmar

na deželi ter posestnik želi se poročiti z gospodično ali vdovo brez otrok, katoličanko, kmetskega ali pa obrtniškega stanu. Ponudbe s sliko naj se pošljejo pod naslovom **R. Z. 320** poste restante v Sevnici ob Savi, Štajersko. (204) 2-1

Rudolf Tabor

Celje

Gospodske ulice (Herrengasse)

priporoča sl. občinstvu za jesenski in zimski čas svojo bogato zalogo storjenih oblek za gospode in dečke posebno še prav cene ograde po najnižjih cenah

Priporočam se tudi za napravo oblek za gospode in dečke po meri in zagotavljam ceno, solidno in točno postrežbo, ter prosim za mnogobrojni obisk. (205) 3-1

Gospod Ivan Zidar,

bivši sedmošolec v Novem mestu, pozneje vojak v Celji, je vljudno naprošen, da pošle svoj naslov uredništvu tega lista! (194) 2-1

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne v lastni hiši.

Vrtne ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato itd., tudi brez potrebe vunjemanja, ne ovira žvečenje, ne govorjenje, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin po volji v plinovi veselni narkosi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. (5) 12-9

Gospodje

kateri si žele po najnovejši angleški in fran- (64) 10-1 coski modi izvršene

svršnike, izprehodne, salonske in obleke s frakom, kakor tudi vsakovrstne druge obleke za gospode in dečke

obrnejo se naj na modno in konfekcijsko obrt

JOSIPA HOČEVARJA

v Celji, Graška cesta št. 19

kateri postreza vedno z najboljšim blagom ter najnižjimi cenami.

Velika izber tu- in inozemskega blaga vedno v zalogi.

Naročila po meri izvršuje se točno.

V. Č.

Vinko Čamernik

kamnoseška in podobarska obrt v

Ljubljani

priporoča se za izvršitev najfinejših in drugih crkvenih del,

altarjev, prižnic, kakor tudi

grobnih spomenikov

iz vsih vrst

marmorjev in granitov.

Obrise in proračune zastoj na zahtevanje.

(84) 3-3

Čisti med, (Schleuderhonig)

prodajata in razpošiljata po pošti od 3/4 klg. naprej vsako množino.

Mursa & Pušenjak

(191) 5-3 pri Ljutomeru.

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja pive vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante. (137) 26-10

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, I., Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jožefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1895 k. 147,562.080—

Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1895 . . . 27,120.589—

Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) . . . 321,644.530—

Med letom 1895 je bilo od družbe izdanih 8761 polic v znesku . . . 82,267.300—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 3 pri GVIDONU ZESCHKO-tu. (236) 12—

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen, jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice, (Preiselber) mališno štupo, suhe gobe, maline, bezgovo gobo, mecesnovo gobo itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

(159) 52-7 z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Občinski redar.

Pri občini celjske okolice sprejme se čvrst, ne čez 35 let star mož za občinskega redarja; prednost imajo dosluženi vojaki ali žandarji. Dohodki so: 300 gld. na leto, uradna obleka, prosto stanovanje in kurjava. Dotične prošnje vložijo se naj, če mogoče osebno, pri občinskem uradu najdalje do 15. septembra t. l.

Občinski urad celjske okolice, 22. avgusta 1897. Zupan: Glinšek, I. r.

Služba tajnika

za občino Velenje in okrajni zastop Šoštanj z letno plačo 480 gld. in posebnimi zaslužki je takoj za oddati.

Zahteva se zmožnost slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi zmožnost dotičnih postav.

Dokazati se mora, da so vže več let kot taki, službovali, neomadeževano živeli.

Prošnje vlagati se morajo do 15. septembra t. l. na okrajni zastop, ali pa na občino. (197) 3-2

Na glasoviru

se temeljito poučuje za nizko nagrado začetnike, kakor tudi že napredujoče v Graški cesti (Grazer-Strasse) št. 33, II. nadstropje. (176) 6-4

Kdo pije

Kathreiner-

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

IVAN REBEK

umetni in stavbeni ključar

v Celji

Poljske ulice 14, (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopih, osobito za cerkvena dela, katera se najlepši krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železne vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelivo, hišne telefone in telefone. Prevzamem tudi vsa železna konstrukcijska dela bodi si: strehe, stopnice, cvetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. — (40) 21

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.